

Gohebiaeth yn ymwneud â'r adroddiad ar ddiwygio radical o ran plant sydd â phrofiad o ofal

Dawn Bowden AS/MS
Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf: CYPE/PC0424

Naomi Stocks
Clerc y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Senedd Cymru
SeneddPlant@senedd.cymru

Annwyl Naomi,

15 Ebrill 2024

Ysgrifennaf mewn ymateb i lythyr y Cadeirydd blaenorol, dyddiedig 11 Mawrth 2024, at y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol blaenorol ynglŷn â phleidlais Cyngor Dinas Casnewydd i gydnabod y profiad o fod mewn gofal fel nodwedd warchoddedig wrth wneud penderfyniadau a chynllunio gwasanaethau.

Rwy'n ymwybodol o ymchwiliad blaenorol y Pwyllgor ynghylch gwasanaethau i blant sydd wedi bod mewn gofal: archwilio diwygio radical a'i adroddiad "Os nad nawr, pryd?", ac yn benodol yr argymhelliad i Lywodraeth Cymru bwysu ar Lywodraeth y DU i ddiwygio adran 4 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i ychwanegu 'profiad o fod mewn gofal' fel nodwedd warchoddedig. Fel y nodir gennych, mae newidiadau i Ddeddf Cydraddoldeb (2010) yn fater y tu hwnt i gymhwysedd deddfwriaethol Llywodraeth Cymru.

Yn sgil ein gwaith i gyflawni'r Rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Cymdeithasol Plant yng Nghymru, a'n gwaith uniongyrchol gyda phlant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal yn ystod ein Huwchgynadleddau, rydym yn cydnabod y stigma y gall rhai plant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal ei deimlo yn eu bywydau o ddydd i ddydd. Drwy gynnal y sgysiau hyn, rydym hefyd yn ymwybodol bod safbwyntiau gwahanol a chanlyniadau anfwriadol posibl, yn enwedig atgyfnerthu'r stigma presennol ar gyfer rhai pobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal, pan fo nodwedd warchoddedig yn cael ei dynodi. Er mwyn deall yr amrywiaeth o safbwyntiau, rwyf wedi ymrwymo i barhau i wrando ar blant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal yn ogystal ag oedolion â phrofiad o fod mewn gofal.

Roedd y llythyr dyddiedig 11 Mawrth yn gofyn tri chwestiwn ynglŷn â'r cynnig a dderbyniwyd gan Gyngor Dinas Casnewydd i gydnabod "profiad o fod mewn gofal" fel nodwedd warchoddedig. Gweler ymateb i'r cwestiynau hynny isod:

Cwestiwn 1:

Beth yw eich barn am y cynnig a dderbyniwyd gan Gyngor Dinas Casnewydd?

Mae Llywodraeth Cymru o blaid cynnig Casnewydd i gynnwys "profiad o fod mewn gofal" fel nodwedd warchoddedig yn rhan o'i rôl yn rhiant corfforaethol, a hynny er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal yn cael yr un cyfleoedd â phlant a phobl

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru
Correspondence.Dawn.Bowden@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ifanc eraill. Fodd bynnag, wrth roi'r polisi hwn ar waith, bydd angen i'r awdurdod lleol fod yn ymwybodol bod barn wahanol ar y mater hwn a chanlyniadau anfwriadol posibl, y cyfeirir atynt uchod, yn sgil dynodi profiad o fod mewn gofal fel nodwedd warchodedig.

Cwestiwn 2:

Wrth dderbyn y cynnig, mae Cyngor Dinas Casnewydd wedi cymryd camau i leihau'r stigma a'r gwahaniaethu y mae pobl sydd â phrofiad o fod mewn gofal yn eu hwynebu y tu hwnt i fod yn llofnodwr i Siarter Rhianta Corfforaethol Llywodraeth Cymru. A yw Llywodraeth Cymru yn credu bod y Siarter Rhianta Corfforaethol gwirfoddol ar ei phen ei hun yn ddigon i ddileu'r stigma y mae pobl sydd â phrofiad o fod mewn gofal yn ei wynebu?

Mae'r Siarter yn rhan o raglen waith gynhwysfawr sy'n cael ei chynnal i wella ac estyn rhianta corfforaethol ar draws yr holl gyrrff cyhoeddus a phreifat ledled Cymru.

Byddwn yn defnyddio deddfwriaeth i gryfhau'r canllawiau ar gyfer awdurdodau lleol a byrddau iechyd lleol drwy bennod bwrpasol ar Rianta Corfforaethol yng Nghod Ymarfer Rhan 6 (Plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya) o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Bydd y bennod yn amlinellu eu dyletswyddau o ran eu rôl yn rhieni corfforaethol yn ogystal â hyrwyddo dull strategol cryfach ar gyfer rhianta corfforaethol. Byddwn yn ymwneud â'r holl randdeiliaid wrth ddatblygu'r bennod a byddwn yn rhannu'r fersiwn ddrafft â phlant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal i gael eu barn nhw.

Cwestiwn 3:

Mae cynnig y Cyngor yn cyfeirio'n gwbl glir at argymhelliad ein Pwyllgor y dylai Llywodraeth Cymru lobïo i sicrhau bod profiad o fod mewn gofal yn dod yn nodwedd warchodedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Gwrthododd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn. A wnaiff Llywodraeth Cymru ailystyried ei hymateb os bydd cynghorau eraill yng Nghymru yn ymuno â Chasnewydd i gymryd camau "i drin profiad o fod mewn gofal fel nodwedd warchodedig hyd nes y caiff hynny ei gyflwyno mewn deddfwriaeth"?

Gwnaethom nodi bod cynnig y Cyngor yn cyfeirio at argymhelliad y Pwyllgor yn ogystal â'i gefnogaeth i'r Siarter Rhianta Corfforaethol. Bydd y Pwyllgor yn sylweddoli bod angen i Lywodraeth Cymru gynrychioli llais yr holl blant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal, a chan ystyried yr ystod o farn ynghylch dynodi nodwedd warchodedig, mae angen inni barhau â'r drafodaeth ynglŷn â hyn. Rwyf felly yn bwriadu gofyn am farn pobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal a rhanddeiliaid ynghylch y mater hwn yn ddiweddarach yn y flwyddyn, ac yn rhan o hyn, byddaf yn cadw llygad manwl ar waith Casnewydd.

Diolch ichi am eich llythyr ac edrychaf ymlaen at weithio gyda'r Pwyllgor i annog ymlaen y gwaith o drawsnewid gwasanaethau cymdeithasol plant yng Nghymru a helpu plant a phobl ifanc yng Nghymru sydd â phrofiad o fod mewn gofal.

Yn gywir

Dawn Bowden AS/MS

Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care